Lietas Nr. C28417514
Lietas arhīva Nr. C-1745-15/8

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2015.gada 14.oktobrī

Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesa
tiesnese I.Risberga
ar tiesas sēdes sekretāri N.Ļisicku
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu biedrības „Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" maza apmēra prasībā pret /pers. A/ par naudas piedziņu un

konstatēja:

01.12.2014. biedrība „Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" cēla tiesā maza apmēra prasību pret /pers. A/ par naudas piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2004.gada 11.jūlijā plkst. 03:30 notika ceļu satiksmes negadījums – uzbraukšana šķērslim (turpmāk CSNg), kurā tika iesaistīts atbildētājam piederošais transportlīdzeklis AUDI 80 ar valsts reģ.Nr./TL numurs/, kuru vadīja /pers. D/ (gājusī bojā CSNg rezultātā). Par vainīgo Ceļu satiksmes noteikumu neievērošanā un CSNg izraisīšanā tika atzīts vadītājs uz atbildētājam piederošā transportlīdzekļa, kas ir apstiprināts ar augstāk minēto izziņu, kā arī ar RRPP KrPB pirmstiesas Izmeklēšanas nodaļas 09.09.2004.g. lēmumu par atteikšanos ierosināt krimināllietu.

CSNg rezultātā savainojumus guva transportlīdzekļa AUDI 80 ar valsts reģ.Nr./TL numurs/ pasažieri /pers. F/ un /pers. G/, kuri ir saņēmuši pirmo neatliekamo medicīnisko palīdzību no RBU „Ķekava ambulance" un turpmāk ārstējās slimnīcās.

Pamatojoties uz LR MK 1999.gada 12.janvāra noteikumiem Nr.13 „Veselības aprūpes finansēšanas noteikumi" un 2004.gada noslēgtajiem līgumiem par veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu un apmaksu starp Veselības obligātās apdrošināšanas valsts aģentūra (turpmāk- VOAVA) un ārstniecības iestādēm, VOAVA veica samaksu par cietušo personu ārstēšanos.

Kopējā samaksātā summa ārstniecības iestādēm sastādīja LVL 297,79, t.sk.: par /pers. F/ ārstēšanos – LVL 226,90; par /pers. G/ ārstēšanos – LVL 70,89.

Pamatojoties uz prasītāja Biedrība "Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" datiem, uz CSNg datumu transportlīdzekļa AUDI 80 ar valsts reģ.Nr./TL numurs/ īpašnieks, t.i. atbildētājs, nebija apdrošinājis savu civiltiesisko atbildību. Saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 51 .panta pirmās daļas 1 .punktu, Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs nodrošina apdrošināšanas atlīdzības izmaksu to zaudējumu segšanai, kurus nodarījis transportlīdzeklis, kura īpašnieks savu civiltiesisko atbildību nav apdrošinājis.

Pamatojoties uz VOAVA 06.01.2005.g. iesniegumu par apdrošināšanas atlīdzības LVL 297,79 apmērā izmaksu, izskatot atlīdzību lietu Nr.S-2/2005 un Nr.S-3/2005 materiālus, prasītājs 2005.gada 10.martā pieņēmis lēmumus Nr.0318/S-2/2005 un Nr.0319/S-3/2005 atlīdzināt VOAVA apdrošināšanas atlīdzību LVL 297,79 (EUR 423,72) kopsummā, t.sk. LVL 70,89 par /pers. G/ ārstēšanos un LVL 226,90 par /pers. F/ ārstēšanos.

Tādā kārtā, prasītājs saistībā ar augstāk minēto 2004.gada 11.jūlija CSNg, pamatojoties uz Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 19.panta 1. daļas 1.punktu, 20.panta 1.daļu, 44.panta 2. daļas 2.punktu, 51.panta 1. daļas 1.punktu, LR MK noteikumiem Nr.209 „Kārtībā, kādā izmaksājama zaudējuma atlīdzība slimokasēm un Valsts obligātās veselības apdrošināšanas centrālajam fondam sakarā ar ceļu satiksmes negadījumā cietušo personu ārstēšanu", 2005.gada 14.martā veica VOAVA izmaksas LVL 297,79 (EUR 423,72) kopsummās, kas ir apstiprināts ar attiecīgajiem maksājuma uzdevumiem.

Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41.panta otrās daļas 1.punktā ir teikts, ka Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs ir tiesīgs iesniegt regresa prasību pret ceļu satiksmes negadījumā zaudējumu nodarījušā transportlīdzekļa īpašnieku kurš nav apdrošinājis īpašnieka civiltiesisko atbildību, vai pret šā transportlīdzekļa tiesīgo lietotāju.

Prasītājs 07.04.2005.g., 12.04.2005.g., 16.11.2010.g. nosūtīja atbildētājam pretenzijas par zaudējumu atlīdzināšanu lietās Nr.S-2/2005 un Nr.S-3/2005 ar lūgumu veikt samaksu līdz 30.11.2010.g., t.sk. arī brīdinot atbildētāju, ka pretējā gadījumā prasītājs nodos augstāk minētās parādsaistības parādu piedziņas uzņēmumam vai vērsīsies tiesā ar prasības pieteikumu par zaudējumu piedziņu piespiedu kārtā, kā arī atbilstoši Civillikuma 1759.panta pirmās daļas 1.punktam, par katru parāda samaksas nokavējuma dienu atbildētājam būs jāmaksā aprēķinātie likumiskie procenti. Apmaksa noteiktajā termiņā netika veikta.

Tā kā atbildētājs nesedza prasītājam zaudējumus labprātīgi, prasītājs atbilstoši 2008.gada 3.novembra Sadarbības līguma Nr.00910-10-08 nosacījumiem un izsniegtajai pilnvarai ir pilnvarojis SIA "Juliānus Inkasso Latvija" iekasēt no atbildētāja iepriekšminētos zaudējumus, līdz ar ko prasītājam ir radušies papildus zaudējumi fiksētās maksas LVL 60,50 (EUR 86,08) apmērā par zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu tiesvedības procesā vispārējā kārtībā (nepieciešamo dokumentu izprasīšana un to apkopošana, prasības pieteikuma sagatavošana, nosūtīšana), kas ir apstiprināts ar Pakalpojuma cenrādi pie sadarbības līguma, SIA "Julianus Inkasso Latvija" faktūrrēķinu un prasītāja maksājuma uzdevumu.

SIA "Julianus Inkasso" no savas puses 12.04.2012.g. nosūtīja atbildētāja adresē pretenziju par parādsaistību atmaksu, t.sk. arī brīdinot atbildētāju, ka pretējā gadījumā pret atbildētāju tiks celta prasība par zaudējumu summas, likumisko procentu un ar zaudējumu piedziņu saistīto izdevumu un tiesas izdevumu piedziņu LR normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Apmaksa netika veikta, līdz ar ko prasītājs kopš 30.11.2010.g. aprēķināja atbildētājam likumiskos procentus, kas atbilstoši LR Civillikuma 1765.pantam ir 6 procenti gadā un pēc stāvokļa uz 14.11.2014.g. sastādīja EUR 100,59.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Civillikuma 1759., 1779., 1784.pantu nosacījumiem, prasītājs uzskata, ka atbildētāja pienākums ir segt ne tikai zaudējumus, kas saistīti ar apdrošināšanas atlīdzības izmaksu un likumiskos procentus par apmaksas kavējumu, bet arī zaudējumus, kas saistīti ar zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu tiesvedības procesā vispārējā kārtībā.

Prasība pamatota ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41.panta otrās daļas 1.punktu,

LR Civillikuma 3., 1759., 1765., 1775., 1779., 1784.pantu.

Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja par labu Biedrībai „Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" galveno parādu EUR 509,80 apmērā; likumiskos procentus EUR 100,59 apmērā; piedzīt no atbildētāja visus tiesas izdevumus, t.sk. valsts nodevu EUR 91,56 apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 4,70; noteikt tiesības prasītajam par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus 6% gadā no galvenā parāda.

29.12.2014. tiesā saņemti atbildētājas paskaidrojumi, kuros norādīts, ka prasību neatzīst.

Atbildētājs norāda, ka uz CSN dienu Atbildētāja automašīnu Audi 80 ar valsts reģistrācijas Nr. /TL numurs/ (turpmāk - Automašīna) bija pārdevusi fiziskai personai. Bez tam, Atbildētāja vērš uzmanību, ka pārdošanas rezultātā Ceļu satiksmes drošības direkcijā netika veikta Automašīnas īpašnieka pārreģistrācija, jo pārdošanas rezultātā, Automašīna tika nogādāta atbilstošā autoservisā uz izjaukšanu rezerves daļās. Bez tam Automašīnas valsts reģistrācijas numuri un reģistrācijas apliecība pēc automašīnas novietošanas atbilstošā autoservisā palika Atbildētājas rīcībā.

Prasītājs prasības pieteikumā norāda, ka pamatojoties uz Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41.panta otrās daļas pirmajā punktā noteikto, ka ir tiesīgs iesniegt regresa prasību pret ceļu satiksmes negadījumā zaudējumu nodarījušā transportlīdzekļa īpašnieku, ja tas nav apdrošinājis īpašnieka civiltiesisko atbildību.

Atbildētājs vērš uzmanību, ka Šī likuma 3.panta otrā daļa nosaka, ka „Īpašnieka civiltiesisko atbildību par katru ceļu satiksmē lietoto transportlīdzekli apdrošina ikviens transportlīdzekļa īpašnieks, noslēdzot attiecīgu apdrošināšanas līgumu. Ja īpašnieks nodevis lietošanā citai personai transportlīdzekli, par kuru nav noslēgts apdrošināšanas līgums vai transportlīdzekļa lietošanas laikā ir beidzies apdrošināšanas līguma termiņš, apdrošināšanas līgumu īpašnieka vārdā slēdz transportlīdzekļa tiesīgais lietotājs".

No iepriekš minētā izriet, ka Prasītājam ar regresa prasība bija jāvēršas pret CSN izraisītāju, proti tā momenta Automašīnas vadītāju. Bet ņemot vērā, ka minētais autovadītājs CSN rezultātā ir gājis bojā, ko apliecina Rīgas rajona PP Kriminālpolicijas biroja 09.09.2004. lēmums par atteikšanos ierosināt krimināllietu, jo vadītājs ir gājis bojā, Prasītājs bez tiesiska pamatojuma ir vērsies ar regresa prasību par zaudējumu piedziņu no Atbildētājas.

Atbildētāja vēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

Prasītāja pārstāvis uz tiesas sēdi nav ieradies, 01.102015.tiesā saņemts iesniegums ar lūgumu lietu izskatīt bez pārstāvja piedalīšanās, uztur prasību pilnā apmērā.

Atbildētājas pārstāve Edīte Šteinfelde tiesas sēdē prasību neatzina, paskaidroja, ka atbildētāja neapstrīd faktu, ka 11.07.2014. notika ceļu satiksmes negadījums, kurā tika iesaistīta automašīna Audi 80. Par vainīgo personu tika atzīts automašīnas vadītājs, kurš notikuma vietā gājis bojā. Automašīnā atradās arī divi pasažieri, kuri arī bija cietušie šajā negadījumā. Prasītājs prasībā atsaucas uz Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 51.panta pirmās daļas 1.punktu, proti, Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs nodrošina apdrošināšanas atlīdzības izmaksu to zaudējumu segšanai, kurus nodarījis transportlīdzeklis, kura īpašnieks savu civiltiesisko atbildību nav apdrošinājis. Atbildētājs vēlas vērst uzmanību uz to, ka ilgi pirms CSN dienas automašīna bija pārdota un nodota fiziskajai personai piederošā autoservisā, kas atradās Baldones rajonā. Automašīna tika pārdota izjaukšanai rezerves daļās. Pēc automašīnas nodošanas, tai piesaistītā valsts reģistrācijas numura zīmes /TL numurs/, kā arī tehniskā apliecība, tika nodotas atbildētājai. Līdz ar to notikuma naktī CSN automašīna piedalījās satiksmē bez īstajiem šīs automašīnas valsts reģistrācijas numuriem. Atbildētāja vērš uzmanību, ka Nolietotu transportlīdzekļu apsaimniekošanas likums spēkā stājās 2004.gada 1.maijā. Minētā likuma 6.panta otrā daļa nosaka, ka pieņemot transportlīdzekli, apstrādes uzņēmums transportlīdzekļa īpašniekam izsniedz transportlīdzekļa likvidācijas sertifikātu. Ņemot vērā, ka automašīna ir nodota izjaukšanai rezerves daļās jau krietni pirms negadījuma un šī likuma spēkā stāšanās dienas, atbildētājai nav izsniegts transportlīdzekļa likvidācijas dokuments, kā arī atbildētājai nebija pamata pieprasīt šādu dokumentu. Līdz ar to starp atbildētāju un autoservisa īpašnieku, kas pieņēma šo automašīnu, netika veikts nekāds rakstisks darījums. CL 1482.pants paredz, ka darījumi jāizteic rakstiski vai nu pēc likuma, vai pēc dalībnieku labprātīgas vienošanās. Savukārt CL 1428.pants nosaka, ka gribu var izteikt vai nu noteikti, vai klusējot; noteikti gribu var izteikt vai nu ar vārdiem, mutiski vai rakstiski, vai ar zīmēm, kam ir vārdu nozīme. Konkrētā gadījumā darījums noslēgts mutiski vienojoties. Atbildētāja, nododot automašīnu izjaukšanai rezerves daļās, bija pārliecināta, ka šī automašīna vairs nepiedalīsies ceļu satiksmē. Vēl jo vairāk, pēdējo tehnisko apskati minētā automašīna bija izgājusi 25.08.2001. un kopš šī laika neilgi pirms 2002.gada septembra vairs nepiedalījās ceļu satiksmē, par ko liecina Lursoft Ceļu satiksmes drošības direkcijas datu bāzes izziņa par minēto transportlīdzekli. Atbildētājs vērš tiesas uzmanību, ka minētajā CSN bija iesaistīta nepilngadīga persona, kura arī gājusi bojā. No tā izriet, ka minētā perona vadījusi automašīnu bez vadītāja apliecības, ko apliecina lietas materiālos esošās Rīgas rajona pašvaldības policijas Kriminālpolicijas biroja pirmstiesas izmeklēšanas nodaļas izsniegtais lēmums par atteikšanos ierosināt krimināllietu. To, ka ir noticis CSN, atbildētāja uzzināja tikai pēc tam, kad tika izsaukta uz Kriminālpoliciju 2004.gada augusta beigās, par ko arī sniedza savus paskaidrojumus. Pamatojoties uz šo lēmumu par lietas neierosināšanu, šī automašīna tika noņemta no uzskaites, pamatojoties uz policijas iesniegumu. Ierodoties Kriminālpolicijas biroja pirmstiesas izmeklēšanas nodaļā 2014.gadā, atbildētāja tika informēta, ka atbilstoši normatīvajam regulējumam lietām, kurās netiek ierosināta krimināllieta, glabāšanas laiks ir 10 gadi. Līdz ar to, 2014.gada septembrī lietas materiāli tika iznīcināti, un atbildētājai uz rokām nav šo materiālu, un atbildētāja nevar dokumentālā formā iesniegt pierādījumus par to, ka viņai nav nekādas cēloņsakarības ar notikušo CSN. Prasības pieteikumā nav konkrētu pierādījumu par atbildētājas prettiesisko rīcību un rupju neuzmanību, līdz ar to atbildētājas darbībā nav CL 1779.pantā paredzētais cēloniskais sakars ar notikušo, jo zaudējumus radījusi nevis atbildētāja, bet gan nepilngadīgā persona. Prasītājam zaudējumi nav radušies tiešā cēloņsakarībā ar atbildētājas darbību vai bezdarbību. Bez tam, nedz CL 2347.panta otrās daļas noteikumi par paaugstinātās bīstamības avota valdītāja atbildību, nedz arī Ceļu satiksmes likuma 44.pants, kas reglamentē atbildību par transportlīdzekļa ekspluatācijas rezultātā nodarītajiem zaudējumiem, neizslēdz CL 2347.panta pirmajā daļā paredzēto – cietušās personas tiesības prasīt zaudējumu atlīdzināšanu tieši no vainīgās personas, nevis no transportlīdzekļa īpašnieka. Ņemot vērā to, ka negadījums ir noticis 2004.gadā, atbildētāja uzskatā, prasītājs ļaunā nolūkā ir novilcinājis šīs prasības celšanu. Atbildētāja ir sniegusi prasītājam rakstisku atbildi uz viņa pretenzijām, ka viņa šos zaudējumus neatzīst. Prasītājs nav vērsies Civillikumā noteiktajā kārtībā, jo ir sapratis, ka strīds minētajā lietā pastāv jau no paša sākuma. Prasītājs ir nogaidījis 10 gadus, un atbildētāja ir pārliecināta par to, ka prasītājam ir zināmi Kriminālprocesa likuma noteikumi par to, ka krimināllieta netiek ierosināta, lietas materiāli ir iznīcināti. Šajos krimināllietas materiālos bija veikti ieraksti par to, ka minētās personas šo automašīnu ir piesavinājušās un ceļu satiksmē ir piedalījušās ar numura zīmēm, kas nav šīs automašīnas numura zīmes.

Motīvu daļa

Noklausījusies tiesas sēdē atbildētājas paskaidrojumus, pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt Civilprocesa likuma 96.panta piektajā daļā ir noteikts, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

No lietas materiāliem pievienotā 09.09.2004. lēmuma par atteikšanos ierosināt krimināllietu redzams, ka 2004.gada 11.jūlijā ap plkst.3.30, Rīgas rajonā, Baldones lauku teritorijā pa meža ceļu no autoceļa Baldone – Ķekava 7 km, vadītājs /pers. D/ bez vadītāja apliecības vadīja automašīnu Audi 80

valsts reģistrācijas numurs /TL numurs/ un uz minētā ceļa 2200 m no autoceļa Ķekava – Baldone posmā nobrauca no ceļa braucamās daļas un ietriecās kokā, kā rezultātā gāja bojā vadītājs /pers. D/ un guva miesas bojājumus automašīnas pasažieri /pers. G/ un /pers. F/.

No izziņas par ceļu satiksmes negadījumu redzams, ka automašīna Audi 80 valsts reģistrācijas numurs /TL numurs/ piederēja Atbildētājai, kura nebija apdrošinājusi īpašnieka civiltiesisko atbildību.

No Veselības obligātās apdrošināšanas valsts aģentūras 06.01.2005. iesnieguma par apdrošināšanas atlīdzības Ls 298,79 apmērā izmaksu redzams, ka Veselības obligātās apdrošināšanas valsts aģentūra ir samaksājusi par /pers. F/ un /pers. G/ ārstēšanos Ls 298,79, kuru pamatojoties uz 27.04.2004. Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 1.panta 15.punktu, 18.pantu, 19.panta 1.daļas 1.punktu, 20.panata 1.daļu, 31.panta 2.daļu, 44.panta 2.daļas 2.punktu, 51.panta 1.daļas 1.punktu un Ministru kabineta 1998.gada 2.jūlija noteikumiem Nr.209 "Kārtība, kādā izmaksājama zaudējumu atlīdzība slimokasēm un Valsts obligātās apdrošināšanas centrālajam fondam sakarā ar ceļu satiksmes negadījumā cietušo personu ārstēšanu" lūdz Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojam izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību Veselības obligātās apdrošināšanas valsts aģentūrai par summu 297,79 Ls.

Biedrība „Latvijas Transportlīdzekļu apdrošināšanas birojs" 10.03.2005. pieņēmusi lēmumus par izmaksu Nr.0318/S-2/2005 un Nr.0319/S-2/2005, ar kuru nolemts izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību 70,89 Ls un 226,90 Ls apmērā, kopā 297,79 (Ls 423,72 EUR) Veselības obligātās apdrošināšanas valsts aģentūrai. Lēmumā norādīts, ka CSNg izraisītājam nav civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas.

No 14.03.2005. Maksājuma dokumentiem redzams, ka biedrība „Latvijas Transportlīdzekļu apdrošināšanas birojs" samaksāja Veselības obligātās apdrošināšanas valsts aģentūrai 297,79 (Ls 423,72 EUR).

Lietā nav strīda par to, ka 11.07.2004. /pers. D/ vadītajam transportlīdzeklim Audi 80, valsts reģistrācijas numurs /TL numurs/, nebija veikta transportlīdzekļa īpašnieka civiltiesiskās atbildības obligātā apdrošināšana.

Tiesa uzskata, ka nepamatots ir atbildētājas apgalvojums, ka prasītājam ar regresa prasība bija jāvēršas pret CSNg izraisītāju, proti tā momenta automašīnas vadītāju, ka prasītājs bez tiesiska pamatojuma ir vērsies ar regresa prasību par zaudējumu piedziņu no atbildētājas.

Civillikuma 3.pantā noteikts, ka katra civiltiesiska attiecība apspriežama pēc likumiem, kas bijuši spēkā tad, kad šī attiecība radusies, pārgrozījusies vai izbeigusies. Neskartas paliek jau iegūtās tiesības.

Saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 3.panta otro daļu, īpašnieka civiltiesisko atbildību par katru ceļu satiksmē lietoto transportlīdzekli apdrošina ikviens transportlīdzekļa īpašnieks, noslēdzot attiecīgu apdrošināšanas līgumu. Ja īpašnieks nodevis lietošanā citai personai transportlīdzekli, par kuru nav noslēgts apdrošināšanas līgums vai transportlīdzekļa lietošanas laikā ir beidzies apdrošināšanas līguma termiņš, apdrošināšanas līgumu īpašnieka vārdā slēdz transportlīdzekļa tiesīgais lietotājs. Apdrošināšanas pienākuma nav tiesīgajam lietotājam, kas ir darba tiesiskajās vai dienesta attiecībās.

Saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 9.panta pirmo punktu Latvijas teritorijā ceļu satiksmē atļauts izmantot reģistrētus transportlīdzekļus, kuru konstrukcija un tehniskais stāvoklis atbilst Latvijā obligāti piemērojamo standartu un normatīvu prasībām, attiecībā uz kuriem ir veikta sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātā apdrošināšana un kuriem ir dota atļauja piedalīties ceļu satiksmē.

Saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 40.panta otrās daļas 1.punktu Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs ir tiesīgs iesniegt regresa prasību pret ceļu satiksmes negadījumā zaudējumu nodarījušā transportlīdzekļa īpašnieku vai — transportlīdzekļa līzinga gadījumā — līzinga ņēmēju, ja tas nav apdrošinājis īpašnieka civiltiesisko atbildību, vai pret šā transportlīdzekļa tiesīgo lietotāju.

No minētās likuma normas izriet, ka par vienlīdz atbildīgiem par izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības summas segšanu prasītājam ir gan transportlīdzekļa īpašnieks, kurš nav apdrošinājis savu civiltiesisko atbildību, gan tā tiesīgais lietotājs. Prasītājam ir tiesība iesniegt regresa prasību pret ceļu satiksmes negadījumu izraisījušā transportlīdzekļa īpašnieku, kurš nav apdrošinājis savu civiltiesisko atbildību, ja zaudējumu piedziņa nav iespējama no CSNg vainīgās personas.

Saskaņā ar Civillikuma 1779.pantu, katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

Nav pamatots atbildētājas viedoklis, ka prasības pieteikumā nav konkrētu pierādījumu par atbildētājas prettiesisko rīcību un rupju neuzmanību, līdz ar to atbildētājas darbībā nav Civillikuma 1779.pantā paredzētais cēloniskais sakars ar notikušo, jo zaudējumus radījusi nevis atbildētāja, bet gan nepilngadīgā persona. Prasītājam zaudējumi nav radušies tiešā cēloņsakarībā ar atbildētājas darbību vai bezdarbību.

Prasība celta pamatojoties uz Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma III nodaļu „Zaudējumu novērtēšana un apdrošināšanas atlīdzība".

Tiesa uzskata, ka atbildētāja, kā paaugstināta bīstamības avota īpašniece, nav rīkojusies ar pienācīgu rūpību un nav izdarījis visas darbības, lai pienācīgā kārtā tiktu reģistrēta īpašuma tiesību pāreja jaunajam īpašniekam, ja arī tāda faktiski ir notikusi.

Civillikuma 987.pantā norādīts, ka kustamas mantas īpašuma tiesību pāreja vispārējā civiltiesiskā kārtībā var notikt ar nodošanu, taču, ņemot vērā, ka transportlīdzeklis ir paaugstinātas bīstamības avots, speciālajās tiesību normās ir paredzēts īpašs nosacījums – īpašuma tiesību pāreja konstatējama un saistāma ar reģistrācijas faktu. Tāpēc nevar būt izšķirošas nozīmes iebildumam, ka atbildētājas lietojumā automašīna neatradās.

Zaudējumu atlīdzību, ko izraisījis paaugstinātas bīstamības avots, ir noteikta Civillikuma 2347.pantā, kas paredz īpašus noteikumus par zaudējumu atlīdzību šādā gadījumā, un šie īpašie noteikumi faktiski paredz atbildību neatkarīgi no vainas. Minētais norāda uz to, ka saistībā ar paaugstinātas bīstamības avotiem, tostarp transportlīdzekļiem var tikt paredzēti izņēmumi no vispārējiem civiltiesību principiem.

Ceļu satiksmes likuma 10.panta otrajā daļā noteikts, ka transportlīdzekli reģistrē uz tā īpašnieka vārda (..). Konkrētajā gadījumā ceļu satiksmes negadījuma brīdī automašīna ir reģistrēta uz atbildētājas vārda, pārreģistrācija nav veikta, kaut gan saskaņā ar šī panta pirmo daļu ceļu satiksmē iesaistīto transportlīdzekļu reģistrācija veicama piecu dienu laikā pēc transportlīdzekļa iegādes.

Atbildētāja atzina, ka tikai pēc kriminālprocesa izbeigšanas automašīna tika noņemta no uzskaites, pamatojoties uz policijas iesniegumu.

Tiesa noskaidroja, ka ceļu satiksmes negadījuma brīdī /pers. D/ bija nepilngadīgs, viņam nebija transportlīdzekļa vadītāja apliecības, līdz ar to viņu nevar uzskatīt par transportlīdzekļa tiesīgu lietotāju Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 1.panta 12.punkta izpratnē.

Atbildētāja nav pierādījusi apgalvojumu, ka pirms CSN automašīna pārdota un nodota fiziskajai personai piederošā autoservisā izjaukšanai rezerves daļās.

Prasība celta pamatoti pret ceļu satiksmes negadījumu izraisījušā transportlīdzekļa īpašnieci, kuru nav apdrošinājusi savu civiltiesisko atbildību. Tiesa konstatēja, ka zaudējumu piedziņa nav iespējama no CSNg vainīgās personas.

No lietas materiāliem redzams, ka Prasītāja 07.04.2005. un 12.04.2005. un 16.11.2010. nosūtīja atbildētājai pretenzijas pieteikumu lietā Nr.S-2/2005 un Nr.S-3/2005 ar lūgumu veikt samaksu līdz 20.04.2005., un 16.11.2010. nosūtīja atbildētājai atkārtotas pretenzijas ar lūgumu veikt samaksu līdz 30.11.2010., t.sk. arī brīdinot atbildētāju, ka pretējā gadījumā prasītājs nodos parādsaistības parādu piedziņas uzņēmumam vai vērsīsies tiesā ar prasības pieteikumu par zaudējumu piedziņu piespiedu kārtā, kā arī atbilstoši Civillikuma 1759.panta pirmās daļas 1.punktam, par katru parāda samaksas nokavējuma dienu atbildētājam būs jāmaksā aprēķinātie likumiskie procenti.

Tā kā atbildētāja nesedza prasītājam zaudējumus labprātīgi, prasītājs atbilstoši 2008.gada 3.novembra Sadarbības līguma Nr.00910-10-08 nosacījumiem ir pilnvarojis SIA "Julianus Inkasso Latvija" iekasēt no atbildētājas zaudējumus, līdz ar ko prasītājam ir radušies papildus zaudējumi fiksētās maksas 86,08 EUR apmērā par zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu tiesvedības procesā vispārējā kārtībā, kas ir apstiprināts ar Pakalpojuma cenrādi pie sadarbības līguma, SIA "Julianus Inkasso Latvija" faktūrrēķinu Nr. 13093 un 26.11.2014. maksājuma uzdevumu.

12.04.2012. SIA "Julianus Inkasso" nosūtīja atbildētājai pretenziju par parādsaistību atmaksu, lūdzot nokārtot parādsaistības un segt radušos zaudējumus līdz 19.04.2012., kā arī brīdināja atbildētāju, ka pretējā gadījumā pret atbildētāju tiks celta prasība par zaudējumu summas, likumisko procentu un ar zaudējumu piedziņu saistīto izdevumu un tiesas izdevumu piedziņu LR normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

No prasības pieteikuma un 2008. gada 3. novembra sadarbības līguma satura izriet, ka minētie izdevumi 86,08 EUR tiek maksāti SIA „Julianus Inkasso Latvija" par veiktajām darbībām saistībā ar naudas līdzekļu, kurus prasītāja izmaksājusi, atgūšanu no personām, pret kurām prasītāja ir tiesīga iesniegt regresa prasību.

Tādējādi tiesa uzskata, ka minētie izdevumi pēc savas dabas atbilst procesuāliem izdevumiem, kas saistīti ar lietas vešanu, sagatavojot un iesniedzot tiesā prasības pieteikumus, kā arī nodrošinot sprieduma izpildi.

Procesuālo, ar lietas vešanu saistīto izdevumu atlīdzība noteikta Civilprocesa likuma 44.pantā.

Tiesa pievienojas juridiskajā literatūrā paustajai atziņai, ka „apšaubāma ir iespēja piemērot materiālo tiesību noteikumus procesuālām attiecībām" (V. Bukovskis. Civilprocesa mācību grāmata. Rīga, 1933.,421.lpp).

Tiesa uzskata, ka procesuāla rakstura izdevumi nav atzīstami par prasītājas zaudējumiem materiāltiesiskajā izpratnē, un to atlīdzināšanai nav piemērojamas materiālo tiesību normas.

Prasītāja nav iesniegusi pierādījumus Civilprocesa likuma 44. pantā minētiem izdevumiem, tādēļ atbildētājai nav saistošas prasītājas izmaksas par procesuālu darbību veikšanu saistībā ar dokumentu sagatavošanu tiesvedībai, kas noteiktas prasītājas un tās pilnvarotās personas savstarpēji noslēgtas vienošanās pakalpojuma cenrādī, un šādas izmaksa, ja arī tās veiktas, nav atzīstamas par zaudējumiem Civillikuma 1779. panta izpratnē, kas būtu radušās atbildētājas darbības vai bezdarbības dēļ. Līdz ar to tiesa atzīst, ka prasība daļā par zaudējumu piedziņu 86,08 EUR apmērā, kas radušies sakarā ar zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu tiesvedības procesā, kā nepamatota noraidāma.

Tiesa atzīst, ka no atbildētājas piedzenami zaudējumi 423,72 EUR.

Prasītājs lūdz piedzīt nokavējuma procentus 100,59 EUR, kas aprēķināti par laika posmu no 30.11.2010. līdz 14.11.2014., jo zaudējumi nav atlīdzināti.

Saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošana ilgumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Civillikuma 1759.panta 1.punktā noteikts, ka procenti jāmaksā par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem.

Tiesa uzskata, ka zaudējumu piedziņas lietās nav piemērojami Civillikuma 1759.panta nosacījumi, jo tie attiecas tikai uz parāda piedziņas prasījumiem, tas izriet arī no minētās likuma normas satura. Tiesa atzīst, ka nav pamata piedzīt no atbildētājas likumiskos procentus, kas aprēķināti no zaudējumu summas. Tikai ar tiesas spriedumu tiek konstatēti zaudējumu piedziņas priekšnoteikumi un pienākums tos atlīdzināt, tādējādi nav pamata līdz sprieduma taisīšanai aprēķināt nokavējuma procentus. Lai atzītu atbildētājas pienākumu maksāt procentus, ir jākonstatē saistību izpildes (samaksas) nokavējums, ko nevar izdarīt, nenoskaidrojot, kurā brīdī atbildētājai iestājās samaksas pienākums.

Augstākās tiesas Senāta 2003.gada 17.decembra spriedumā lietā Nr.SKC-610 ir pausta atziņa, ka nav pieļaujama likumisko procentu aprēķināšana par laika posmu, kamēr pastāvējis strīds.

Prasība daļā par nokavējuma procentu 100,59 EUR piedziņu ir noraidāma.

Atbilstoši Civillikuma 1838.pantam to, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo. Atbildētāja tiesai nav iesniegusi pierādījumus par to, ka zaudējumi ir samaksāti. Tiesai nav pamata apšaubīt zaudējumu aprēķinu, arī atbildētāja to nav apstrīdējusi. Tiesa atzīst, ka no atbildētājas prasītājas labā piedzenami zaudējumi 423,72 EUR.

Atbildētājas iebildumi, ka pieļauts neattaisnojams nokavējums, jo ceļu satiksmes negadījums notika 11.07.2004., bet prasība celta 01.12.2014., nav pamatoti.

Sauszemes transportlīdzekļu civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likums uzskatāms par speciālo normu attiecībā pret Civillikumu, un tas neparedz termiņu regresa prasības celšanai. Tādējādi ņemams vērā Civillikumā ietvertais regulējums, proti, Civillikuma 1895.pants, kurš noteic, ka visas saistību tiesības, kuras nav noteikti izņemtas no noilguma ietekmes un kuru izlietošanai nav likumā noteikti īsāki termiņi, izbeidzas, ja tiesīgā persona tās neizlieto desmit gadu laikā. No lietas materiāliem redzams, ka 2005. un 2010.gadā atbildētājai nosūtītas pretenzijas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu sprieduma rezolutīvajā daļā norādāmas prasītājas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt 6 % gadā no nesamaksātās naudas summas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus, proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram. Tiesa atzīst, ka no atbildētājas par labu prasītājai piedzenama valsts nodeva 71,14 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.1 pantu atbildētājai nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 193., 195., 204.1 pantu tiesa

nosprieda:

apmierināt daļēji biedrības „Latvijas Transportlīdzekļu apdrošināšanas birojs" prasību.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, biedrībai „Latvijas Transportlīdzekļu apdrošināšanas birojs", reģistrācijas numurs 40008084453, zaudējumus 423,72 EUR un tiesāšanās izdevumus 75,84 EUR, kopā 499,56 EUR (četri simti deviņdesmit deviņi euro, 56 centi).

Samaksa veicama biedrības „Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" AS „Swedbank" norēķinu kontā LV6SHABA05S1022538931.

Sprieduma labprātīgas izpildes termiņu noteikt desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Noteikt biedrībai „Latvijas Transportlīdzekļu apdrošināšanas birojs", reģistrācijas numurs 40008084453, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, likumiskos 6% (sešus procentus) gadā no zaudējumu summas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20(divdesmit) dienu laikā Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā.

Pilns spriedums sastādīts 14.10.2015.

Tiesnese I.Risberga